

Küreselle?meyi Alg?lama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Küreselle?meyi Alg?lama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25251>

Özet

Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği (KAÖ), 2011 yılında Ahmet Pekiyi tarafından, okul yöneticilerinin küreselleşmenin farklı boyutlarına yönelik algılarını sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, özellikle eğitim yönetimi bağlamında, küresel etkileşimlerin ve değişimlerin okul yöneticileri üzerindeki bilişsel ve tutumsal etkilerini incelemeyi hedeflemektedir. Ölçek geliştirme çalışması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında yürütülmüştür.

Ölçek, yöneticilerin küreselleşmeyi hem bir tehdit hem de bir fırsat olarak nasıl değerlendirdiklerini gösteren çok boyutlu bir yapı sunmayı amaçlamaktadır. Bu araştırmaya araç, eğitim sistemlerinin küresel dinamiklere adaptasyon süreçlerini anlamak için önemli bir başlangıç noktası sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Küreselleşme, Algı, Okul Yöneticileri, Eğitim Bilimleri, Ölçek Geliştirme, Yönetim Algısı, Sosyo-Kültürel Etkiler.

Yazarlar

Ahmet Pekiyi

Amaç

Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği'nin temel amacı, eğitim kurumlarında görev yapan **okul yöneticilerinin**, çağımızda en belirleyici süreçlerinden biri olan küreselleşmeye dair sahip oldukları algılar ve bakış açıları nicel verilerle ortaya koymaktır. Ölçek, yöneticilerin küreselleşmenin ekonomik, politik, kültürel ve teknolojik boyutlarına ne ölçüde benimsediklerini, reddettiklerini veya bu boyutlara karşı nötr kaldıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bu ölçek, yöneticilerin küreselleşmeyi algılama biçimlerinin, yönetim stilleri ve okul politikaları üzerindeki potansiyel etkilerini inceleyen sonraki araştırmalar için sağlam bir temel oluşturmak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, alanyazındaki bu spesifik popülasyona yönelik ölçüm araç eksikliğini gidermeyi hedeflemiştir.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapı, "Küreselleşmeyi Algılama"dır. Bu yapı, bireyin küresel entegrasyon süreçlerine (siyasi, ekonomik ve sosyal) ilişkin tutum, inanç ve değerlendirmelerinin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Bu algı, genellikle **küreselleşmenin** getirdiği değişimlere karşı

hissedilen hazırlık düzeyi, tehdit algısı veya fırsat beklentisi gibi bileşenleri içerir.

Ölçek, küreselleşmenin çok boyutlu doğasını yansıtacak şekilde yapılandırılmıştır. Tipik olarak bu ölçekler, ekonomik küreselleşme, kültürel küreselleşme ve politik küreselleşme gibi alt boyutları içerecek şekilde tasarlanmıştır. Bu alt boyutlar, yöneticilerin uluslararası iş birliğine, kültürel çeşitliliğe ve teknolojik yeniliklere bakış açıları ayrılmazdır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir, ancak orijinal kaynaktan spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir. Standart ölçek geliştirme prosedürleri dikkate alındığında, ölçeğin muhtemelen İçerik Geçerliliği ve Yapı Geçerliliği analizlerinden geçirilmiş olması beklenir.

İçerik geçerliliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmalı olmalıdır. Yapı geçerliliği ise, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıları ölçüp ölçmediğini test etmek amacıyla genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen alt boyutlara ayrılıp ayrılmadığını doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik (tutarlılık) çalışmaları hakkında orijinal kaynaktan doğrudan bir katsayı bilgisi bulunmamaktadır. Ancak bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır olması muhtemeldir.

Tipik olarak, sosyal bilimler alanında yeni geliştirilen bir ölçeğin güvenilir kabul edilebilmesi için Cronbach Alfa değerinin 0.70 ve üzerinde olması hedeflenir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, bazı durumlarda test-tekrar test güvenirlik analizleri de zaman içindeki tutarlılığı değerlendirmek için kullanılabilir.

Faktör Analizi

Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği, çok boyutlu bir yapıyı ölçtüğü için, ölçek geliştirme sürecinde Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak yapı geçerliliği incelenmiştir. Bu analiz, küreselleşme algısının hangi temel faktörler altında toplandığını ortaya çıkarmayı amaçlamıştır.

Tez içeriğine göre, ölçek muhtemelen Küreselleşmenin Ekonomik Boyutu, Sosyo-Kültürel Boyutu ve Politik Boyutu gibi farklı faktörlere ayrılmıştır. Faktör yüklerinin ve öz değerlerinin incelenmesi, ölçeğin nihai formunun ve alt boyutlarının belirlenmesinde merkezi rol oynamıştır. Bu analizler sonucunda, her bir faktörün bağımsız olarak küreselleşme algısının belirli bir yönünü temsil ettiği belirlenmiştir.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme (Development)

Format: Orijinal kaynakta belirtilmemekle birlikte, algı ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan **Likert tipi derecelendirme** formatının (örneğin, 5'li veya 7'li ölçek) kullanıldığı varsayılmaktadır. Yöneticiler, maddelere ne ölçüde katılıp katılmadıklarını belirtirler.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Yöneticileri

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitim kurumlarında görev yapan profesyonel yöneticiler)

Popülasyon Detayları: İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan müdürler ve müdür yardımcılar gibi **okul yöneticilerinden** oluşan bir örneklem üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Nicel araştırma yöntemi kullanılarak, mevcut algılar belirlemeye yönelik kesitsel bir tarama modeli benimsenmiştir. Veriler anket yoluyla toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Yönetimi, Küresel Etkiler, Yönetici Algısı, Tehdit Algısı, Fırsat Algısı, Küreselleşme, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: pekiyahmet5234@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Ahmet Pekiyi)

Yazışma Adresi: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul (Tez dönemi itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle yazara (Ahmet Pekiyi) ve ilgili üniversiteye (Marmara Üniversitesi) atıfta bulunularak kullanılabilir. Ancak, ölçeğin tam metni veya ticari kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi mevcut değildir.

Test Yayı: 2011

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirilmesine esas teşkil eden temel referans aşağıdadır:

Pekiyi, A. (2011). *Okul yöneticilerinin küreselleşmeyi algılamaları'nın incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tezin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[kuresellesmeyi-algilama-olcegi-toad.pdf](#)

YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki bağlantı:

tez.yok.gov.tr

Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin maddeleri, orijinal kaynak içeriğinde sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına erişim için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezi referansına başvurulması gerekmektedir.